

Kvävegödsling till havre

Optimal kvävegiva och effekt av delad N-giva på skörd och kvalitet

D3-2305

Sofia Delin och Lena Engström, SLU

Johanna Wetterlind, Anders Jonsson,

Mats Söderström, SLU

Ingemar Gruvaeus, Yara

Finansierat av och i samarbete med:

Knowledge grows

Sverigeförsöken L3-2317

Gunnel Hansson, Hushållningssällskapet

Ingemar Gruvaeus, Yara

Finansierat av:

Stiftelsen
Lantbruksforskning

Knowledge grows

Bakgrund

- Havre är Sveriges tredje största spannmålsslag men det finns sedan tidigare relativt få kvävegödslingsförsök,
- Det finns nya användningsområden med intresse för olika kvaliteter
- En senare kompletteringsgödsling skulle kunna öka chanserna till att göra en bättre bedömning av optimal kvövegiva innan sista gödslingen,

Frågeställning

- Påverkas skörd och kvalitet av sen kompletteringsgödsling i olika sorter?
- Hur stor är optimal kvävegiva och vilka möjligheter finns att förutsäga den från sensormätningar i nollrutor i olika utvecklingsstadier?

Material och metoder

	Kg N/ha vid sådd	Kg N/ha DC32	Kg N/ha DC45	Kg N/ha DC55	Total N kg/ha
1	0				0
2	70				70
3	100				100
4	130				130
5	130	30			160
6	130	60			190
7	70	30			100
8	70		30		100
9	70			30	100
10	70	60			130

Stege

för

optimal

giva

Timing

D3-2305

3 försök per år i tre år
2020-2022

Fyra sorter:

- A Galant (vanlig)
- B Lion/Delfin (gulhavre, potential att öka)
- C Belinda (gammal standard)
- D Fatima (specialkvalitet)

Material och metoder

	Kg N/ha vid sådd	Kg N/ha DC32	Kg N/ha DC45	Kg N/ha DC55	Total N kg/ha
1	0				0
2	70				70
3	100				100
4	130				130
5	130	30			160
6	130	60			190
7	70	30			100
8	70		30		100
9	70			30	100
10	70	60			130
10	100	30			130
11	100		30		130
12	70			30	130

Stege för optimal giva

Timing

Sverige
Sverigeförsöken L3-2317

Ytterligare 15 godkända försök under 3 år 2021-2023

Oslo

Stockholm

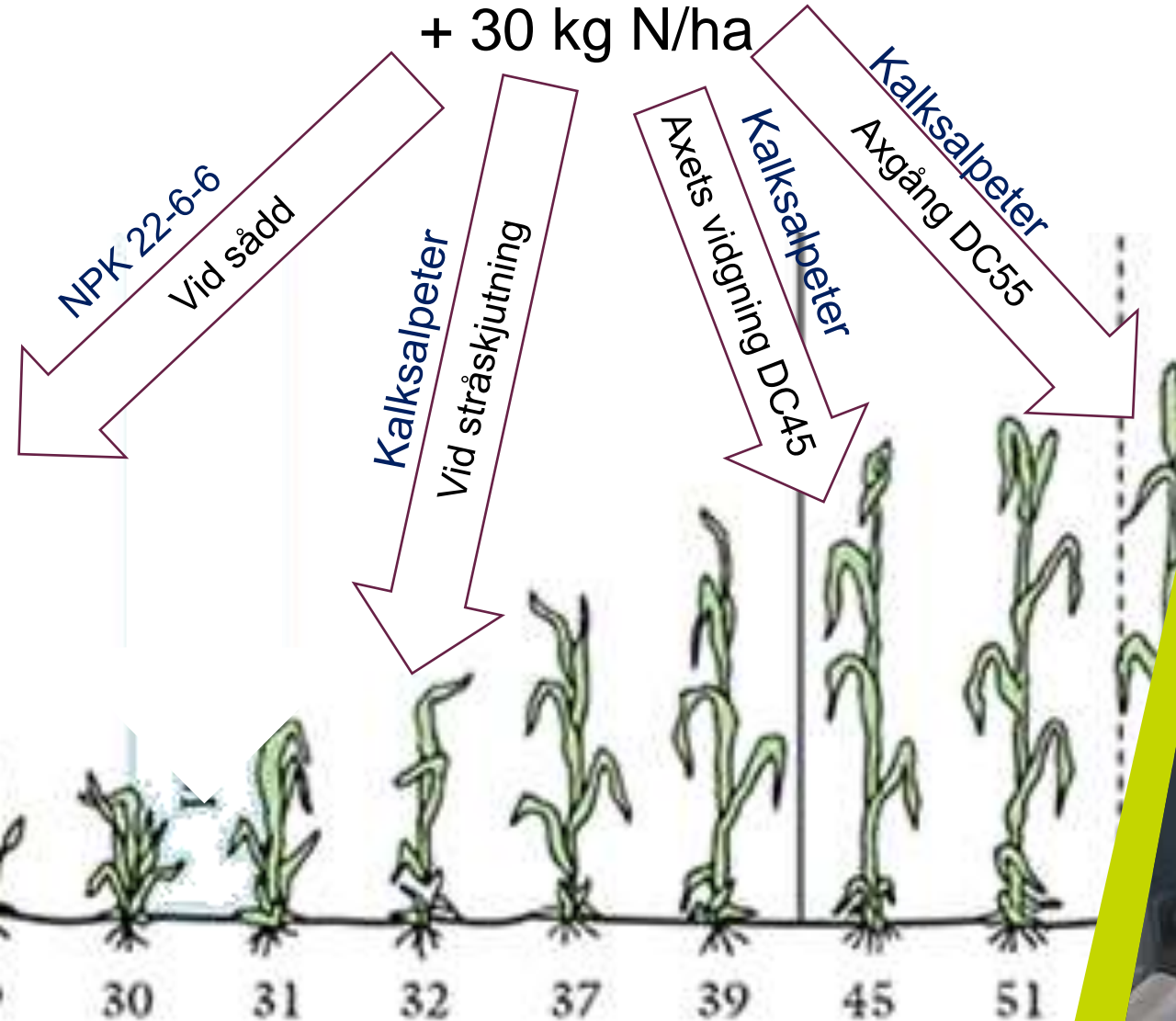
Östersjön

Utan sortjämförelser

Delfin eller Galant

Material och metoder

70 kg N/ha vid sådd
+ 30 kg N/ha

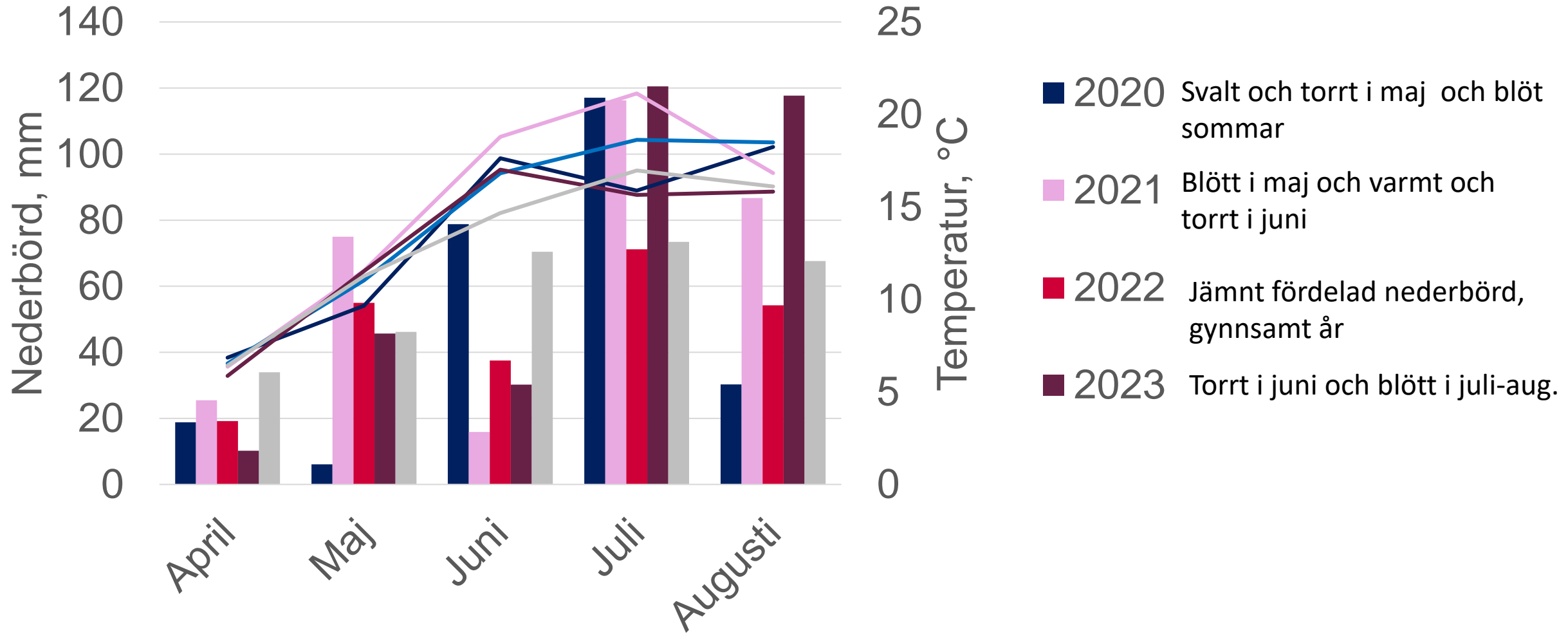

Material och metoder

Sensormätningar och grödklippningar

Väder 2020-2023, Lanna försöksstation

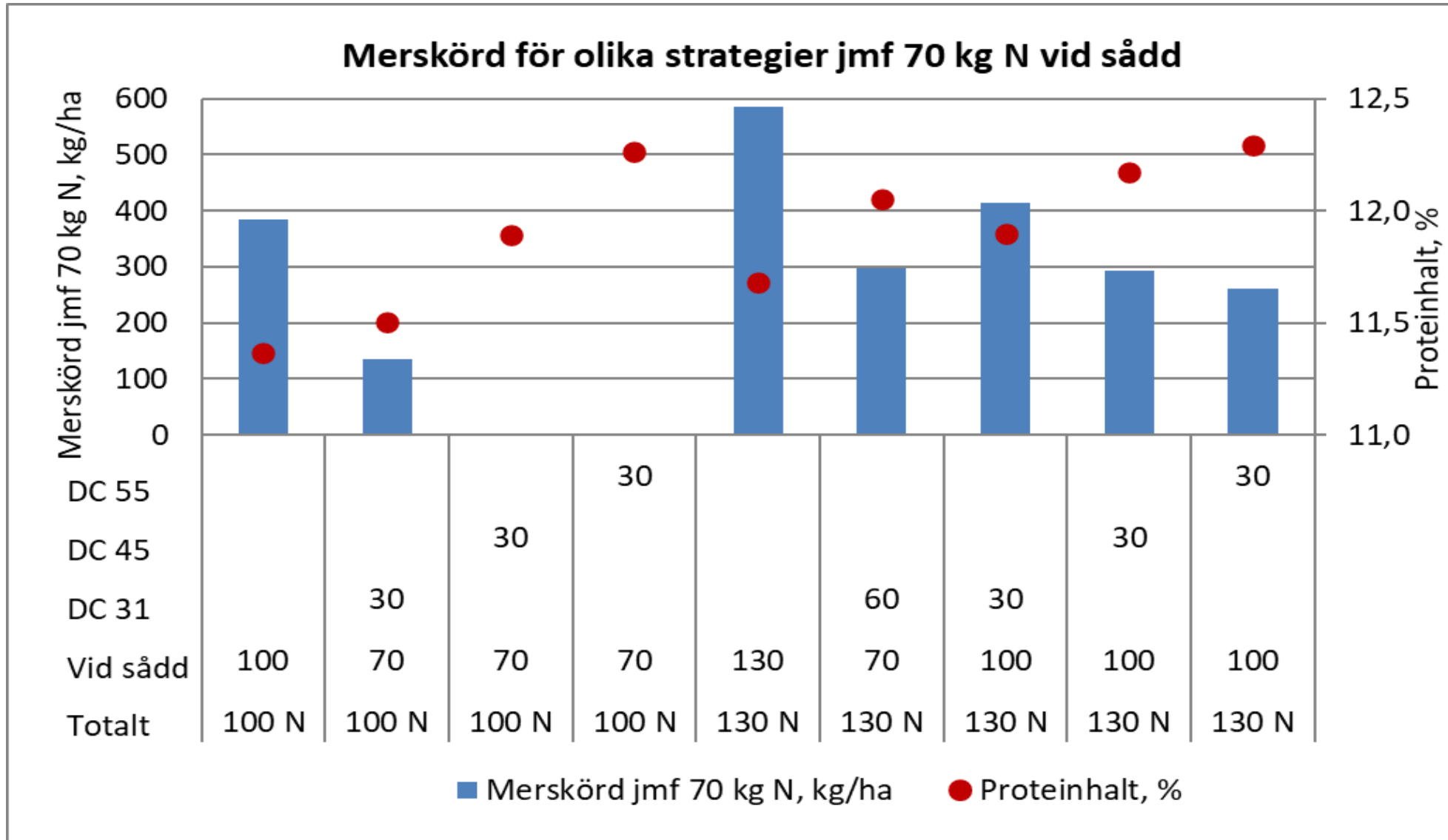

Resultat ledvis L3-2317

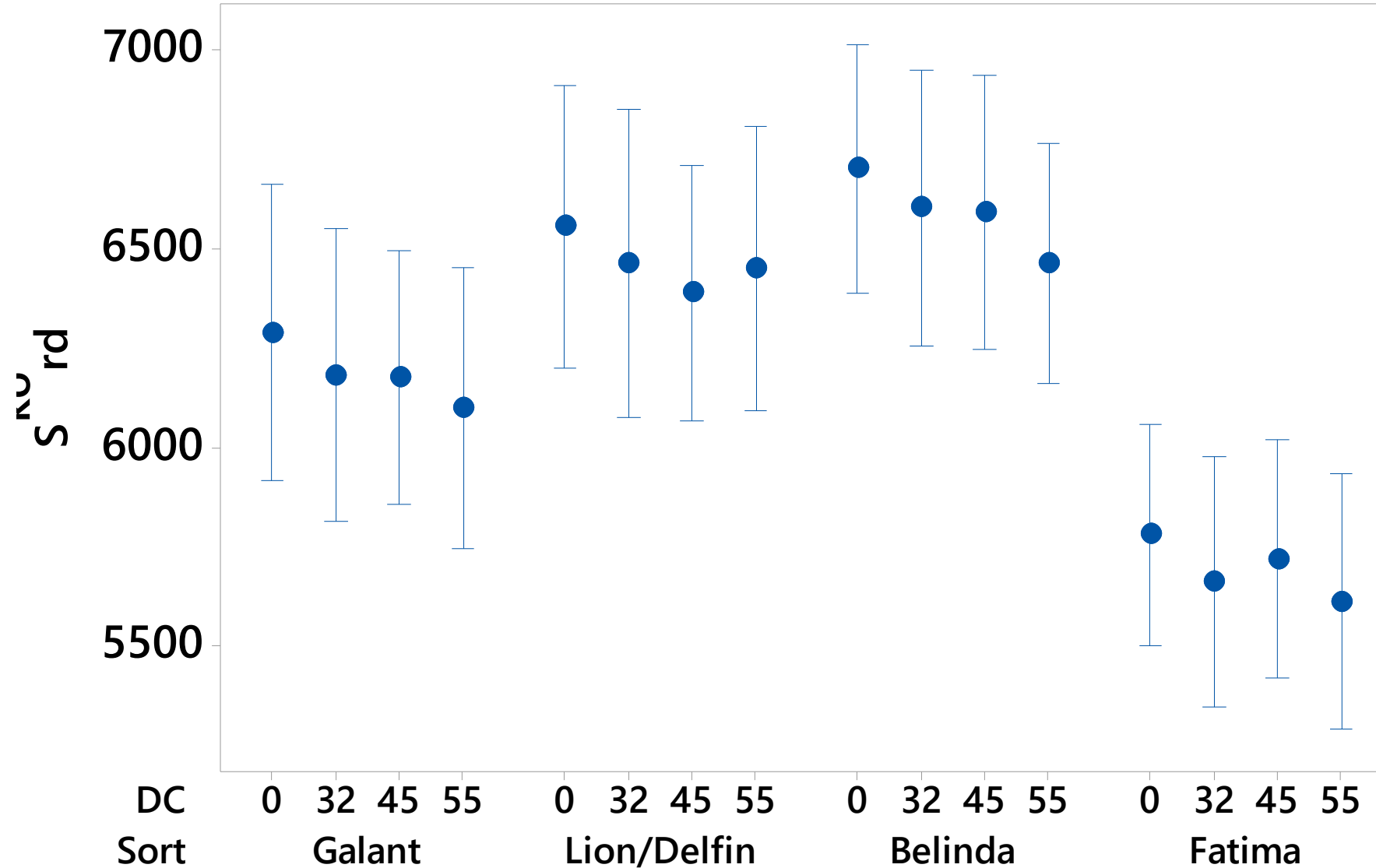
Medel																
10 försök med optimum ca 90 kg N/ha eller högre																
Kombisådd kg N/ha	DC 31-32 Ks	DC 45-47 Ks	DC 55-57 Ks	Totalt kg N/ha	Skörd dt/ha	Protein % i ts	N-skörd kg/ha	N-eff. %	Stråst. vid skörd 0-100	Vippor st/m2	Litervikt g/l	1000- korn vikt g	Kärnor per m2 st	Kärnor per vippa st	Netto gryn kr/ha	Netto foder kr/ha
				0	40,3	10,6	58		87	377	543	38,6	10432	28,6	7613	6123
70				70	60,9	10,9	90	46%	69	417	565	37,4	16403	40,5	10541	8287
100				100	64,9	11,4	100	42%	66	449	555	37,5	17484	40,0	10881	8479
130				130	67,2	11,7	106	38%	67	465	555	37,6	18032	40,1	10893	8407
130	30			160	66,2	12,1	109	32%	64	477	554	37,4	17967	39,1	10250	7799
130	60			190	67,2	12,5	114	30%	64	479	550	36,9	18438	40,7	9958	7473
70	30			100	63,7	11,5	99	42%	66	438	558	37,5	17128	40,7	10609	8251
70		30		100	62,3	11,9	100	43%	67	443	559	38,0	16543	38,8	10336	8032
70			30	100	61,8	12,3	103	45%	71	437	557	38,4	16200	38,1	10246	7959
70	60			130	65,4	12,1	107	38%	69	480	554	37,4	17651	38,4	10453	8034
100	30			130	66,5	11,9	107	38%	67	460	557	37,3	18007	40,2	10717	8256
100		30		130	65,3	12,2	108	39%	66	458	558	37,7	17501	39,2	10487	8071
100			30	130	65,0	12,3	108	39%	66	447	556	38,1	17200	40,2	10426	8022

Resultat ledvis L3-2317 (10 försök med optimum >90 kg N/ha)

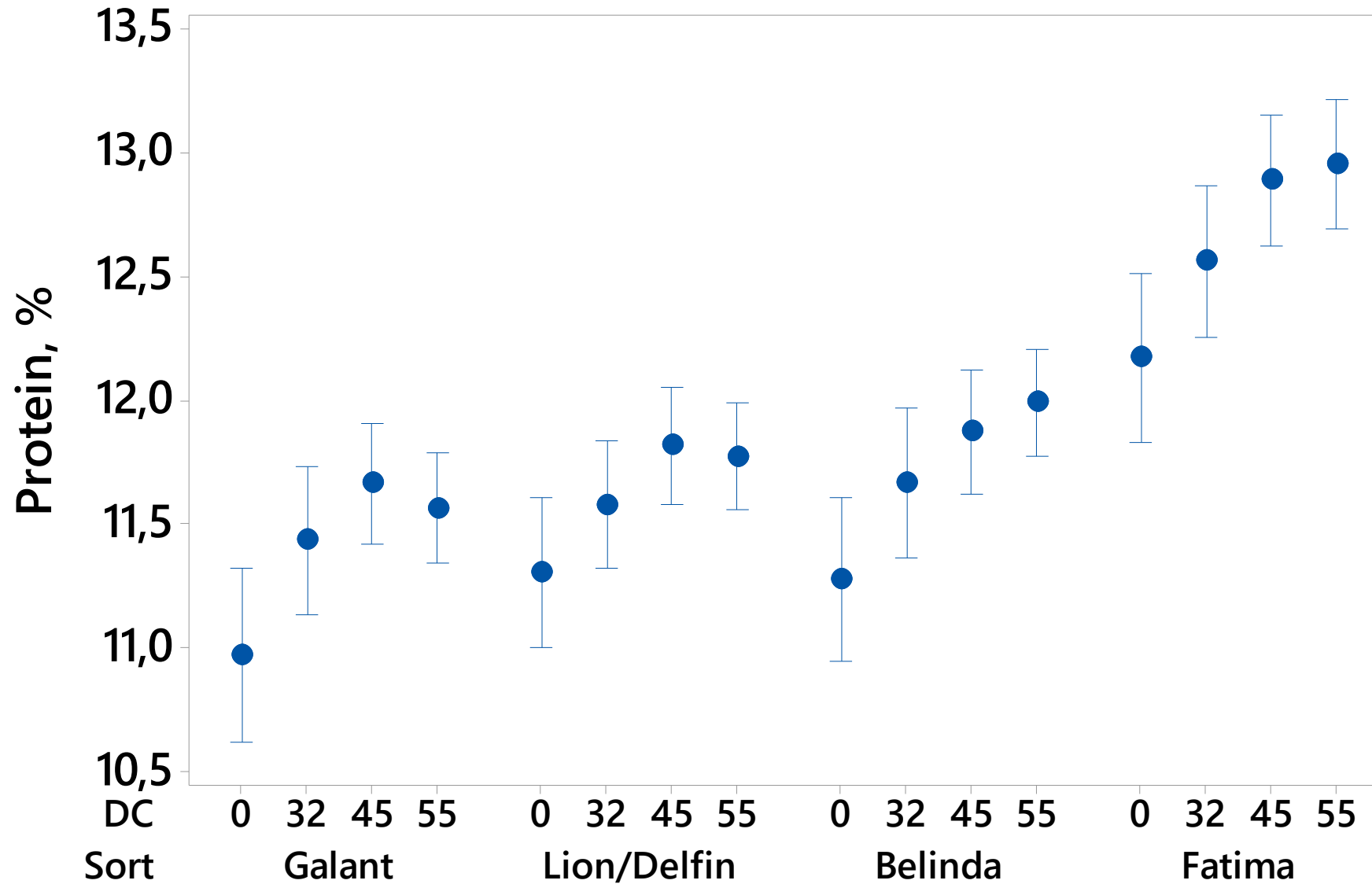

Effekt av gödslingstidpunkt oberoende av sort

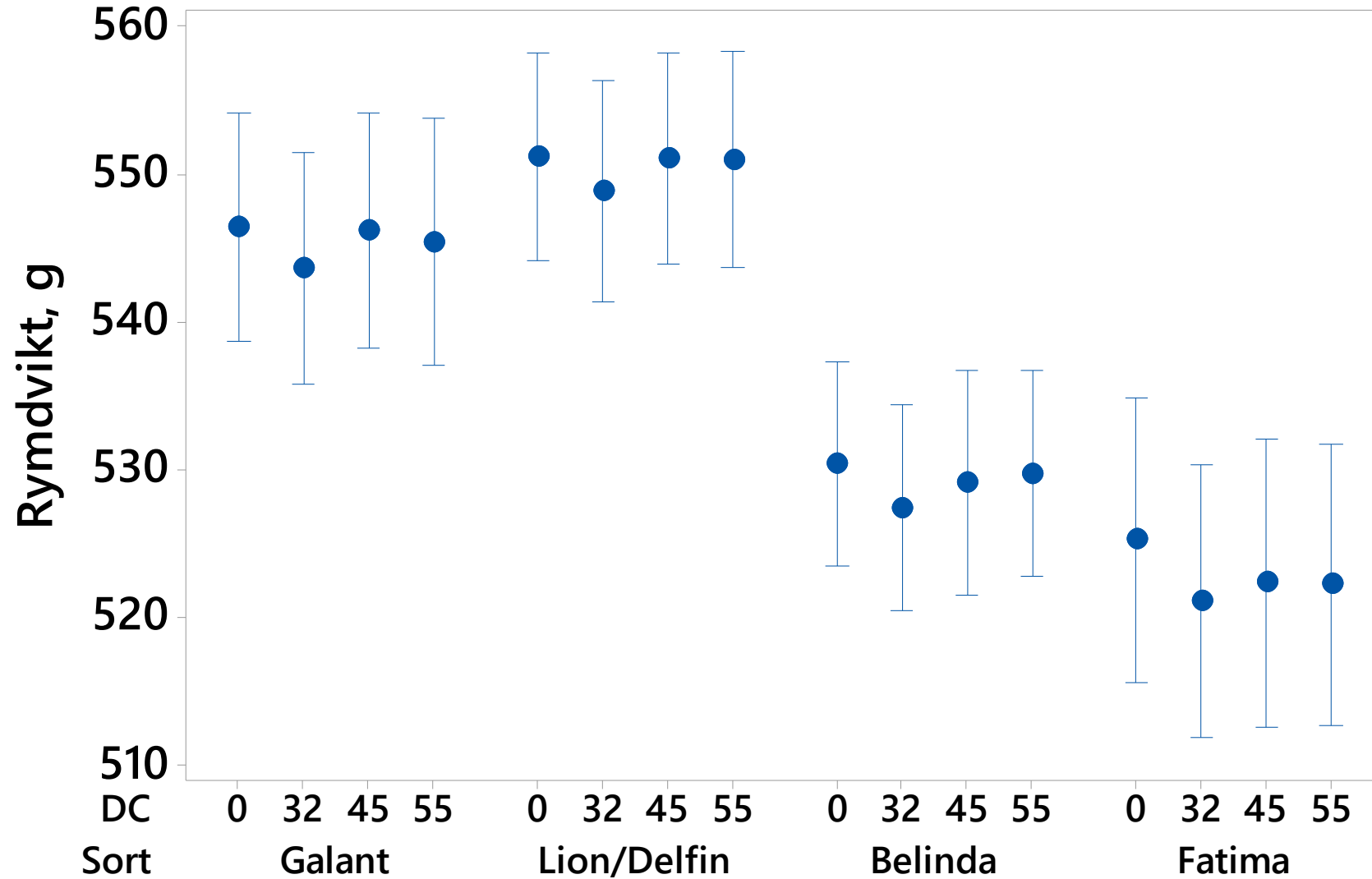

Effekt av gödslingstidpunkt oberoende av sort

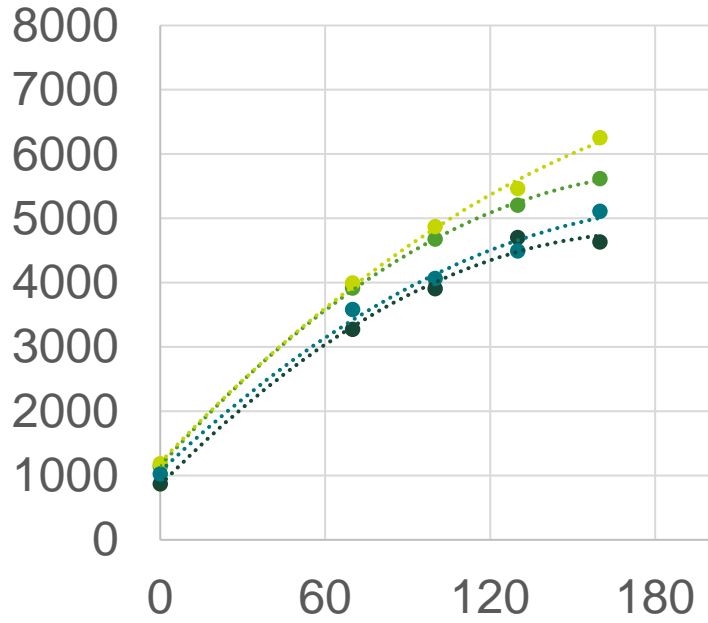
Effekt av gödslingstidpunkt oberoende av sort

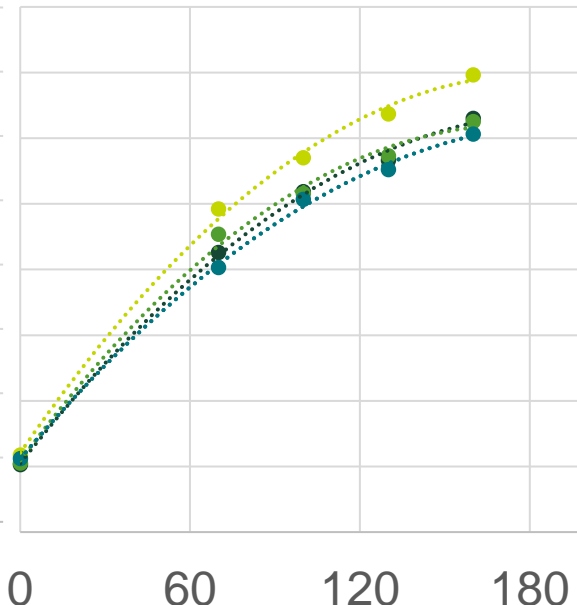

Kväverespons och optimal kvävegiva

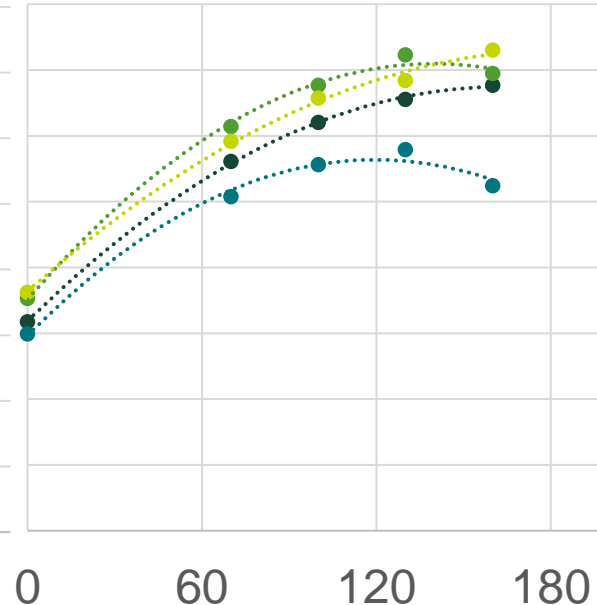
Lanna ovattnad 2020

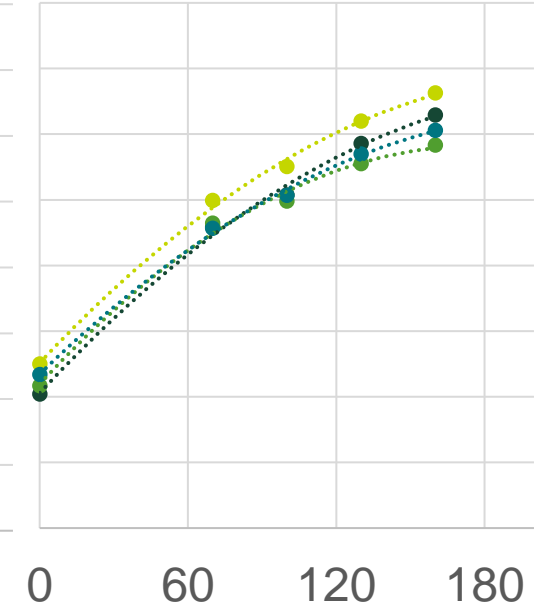
Lanna vattnad 2020

Götala 2020

Multorp 2020

● Galant ● Lion ● Belinda ● Fatima

Optimal kvävegiva

Plats	Optimal kvävegiva		Skörd vid optimum		Skörd vid ogödslat		N-skörd vid ogödslat		Protein vid optimum	
Götala	106	b	5655	b	3564	a	56	a	12,1%	a
Lanna	129	b	5567	b	2541	b	46	ab	12,3%	a
Lanna (vattnad)	126	b	6226	ab	2614	ab	50	ab	12,1%	a
Multorp	178	a	6668	a	2154	b	35	b	11,9%	a
p-värde:	0,000		0,000		0,001		0,0320		0,607	
År										
2020	156	b	6188	a	4035	b	32	b	12,0%	ab
2021	120	a							12,6%	a
2022	128	a							11,6%	b
p-värde:	0,001								0,003	
Sort										
Galant	137	a							11,7%	b
Lion/Delfin	130	a							11,9%	b
Belinda	141	a	6465	a	2848	a	48	a	11,9%	b
Fatima	132	a	5534	b	2559	a	46	a	12,9%	a
p-värde:	0,734		0,010		0,691		0,916		0,001	

Multorp har högre optimum, som hänger samman med lägre kväveskörd i ogödslat led och högre skörd vid optimum, Men förmodligen även en del kväveförluster.

Medelvärden som inte delar samma bokstav är signifikant skilda ($p < 0,05$)

Optimal kvävediva

Plats
Götala
Lanna
Lanna (vattnad)
Multorp

Optimum är högre 2020 och kväveskörd i
ogödslat led lägre.

	p-värde:	0,000		0,000		0,001		0,0320		0,607
År										
2020	156	b	6184	b	1935	b	32	b	12,0%	ab
2021	120	a	5051	c	3032	a	51	a	12,6%	a
2022	128	a	6852	a	3189	a	57	a	11,6%	b
	p-värde:	0,001		0,000		0,000		0,001		0,003
Sort										
Galant	137	a	5992	ab	2580	a	44	a	11,7%	b
Lion/Delfin	130	a	6126	ab	2887	a	49	a	11,9%	b
Belinda	141	a	6465	a	2848	a	48	a	11,9%	b
Fatima	132	a	5534	b	2559	a	46	a	12,9%	a
	p-värde:	0,734		0,010		0,691		0,916		0,001

Medelvärden som inte delar samma bokstav är signifikant skilda ($p < 0,05$)

Optimal kvävegiva

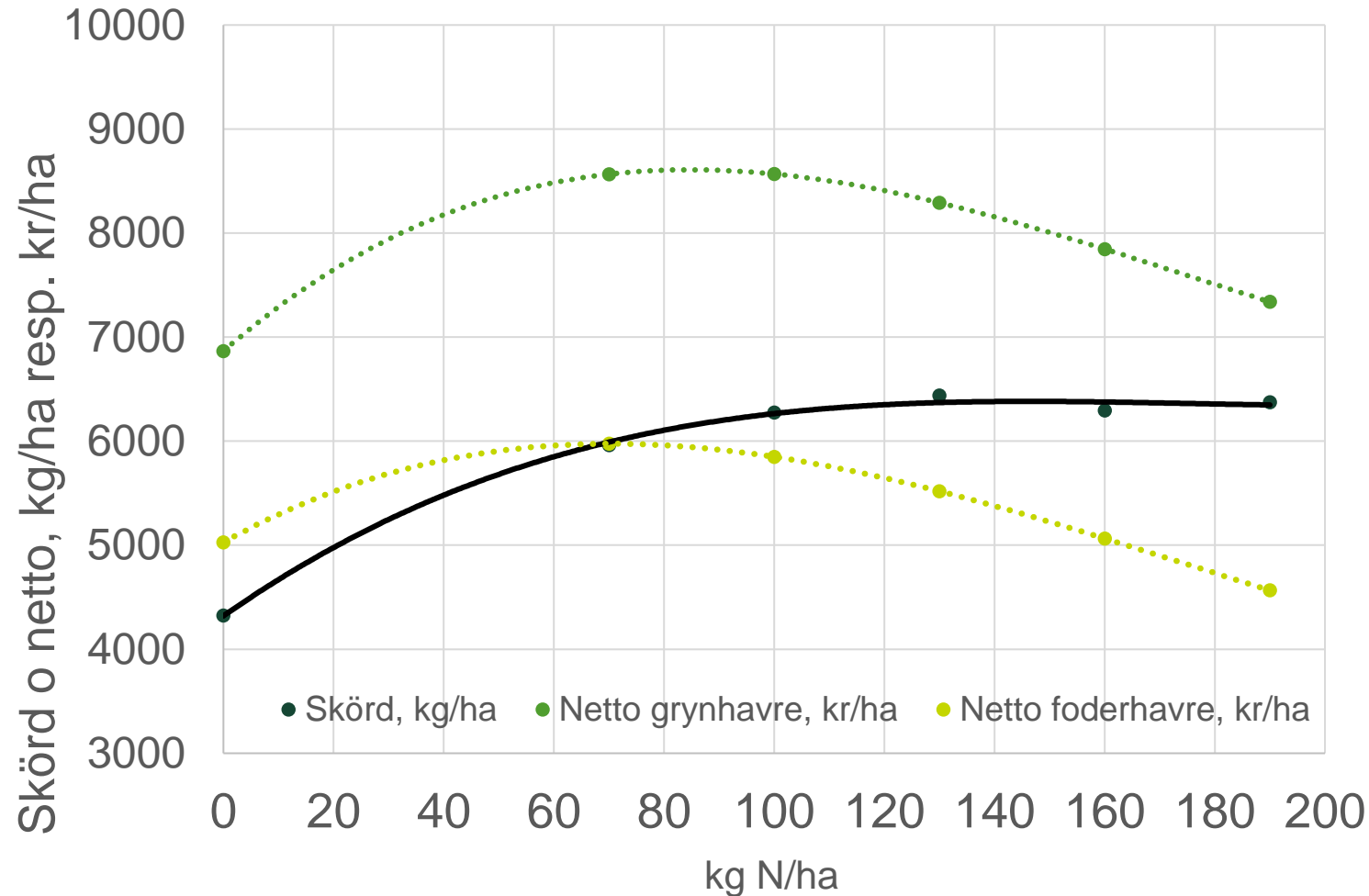
Plats	Optimal kvävegiva		Skörd vid optimum		Skörd vid ogödslat		N-skörd vid ogödslat		Protein vid optimum	
Götala	106	b	5655	b	3564	a	56	a	12,1% a	
Inga skillnader i optimal kvävegiva mellan sorter, Inte heller i kväveskörd.		b	5567	b	2541	b	46	ab	12,3% a	
		b	6226	ab	2614	ab	50	ab	12,1% a	
		a	6668	a	2154	b	35	b	11,9% a	
			0,000		0,001	Däremot högre proteinhalt och lägre skörd hos Fatima.				
2020	150	b	6184	b	1935					
2021	120	a	5051	c	3032	a	51		12,6% a	
2022	128	a	6852	a	3189	a	57		11,6% b	
	p-värde: 0,001		0,000		0,000		0,001		0,003	
Sort										
Galant	137	a	5992	ab	2580	a	44	a	11,7% b	
Lion/Delfin	130	a	6126	ab	2887	a	49	a	11,9% b	
Belinda	141	a	6465	a	2848	a	48	a	11,9% b	
Fatima	132	a	5534	b	2559	a	46	a	12,9% a	
	p-värde: 0,734		0,010		0,691		0,916		0,001	

Medelvärden som inte delar samma bokstav är signifikant skilda ($p < 0,05$)

Netto för gryn- respektive foderhavre

Skörd och netto för grynhavre respektive foderhavre vid 0-190 kg N, medel 15 försök 2021-2023

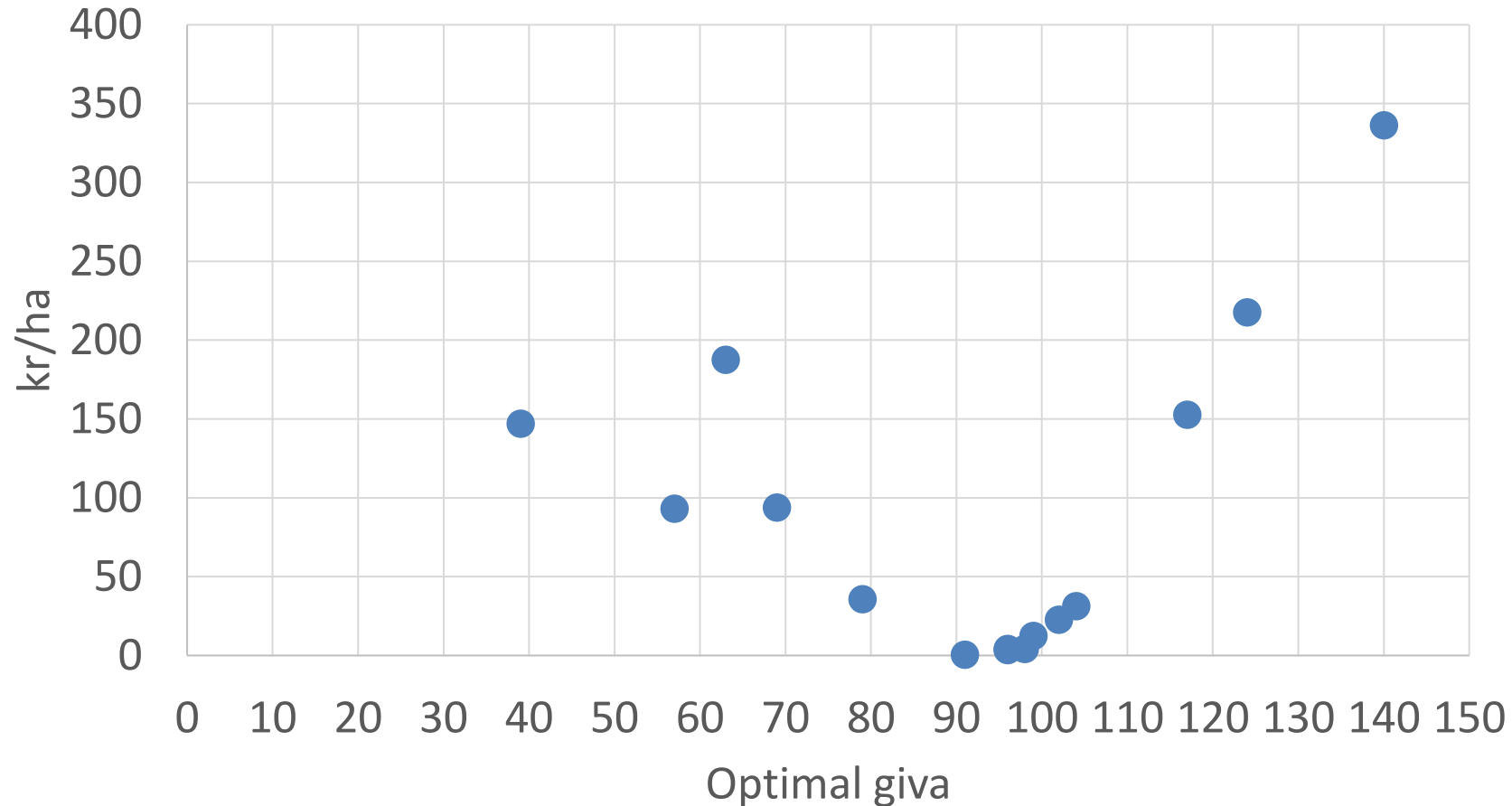
Skörd och netto

Nettovinst för att gödsla med optimal giva

jämfört med om försöket fått 92 kg N/ha som var optimalt i genomsnitt

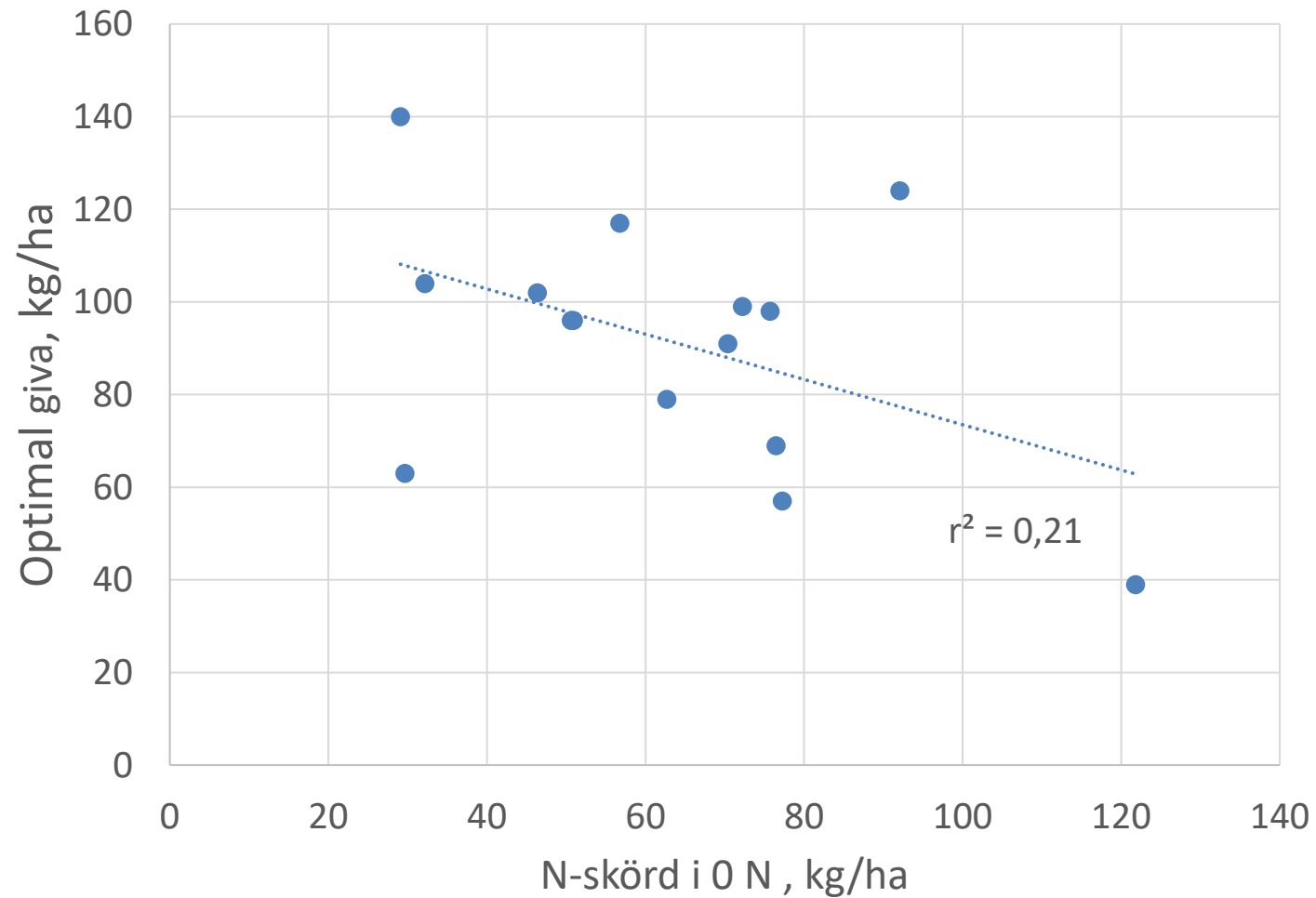
Sverigeförsöken, L3-2317. Kvävestrategi i havre, 15 försök 2021-2023.

Optimal kvävegiva beroende på markkväve

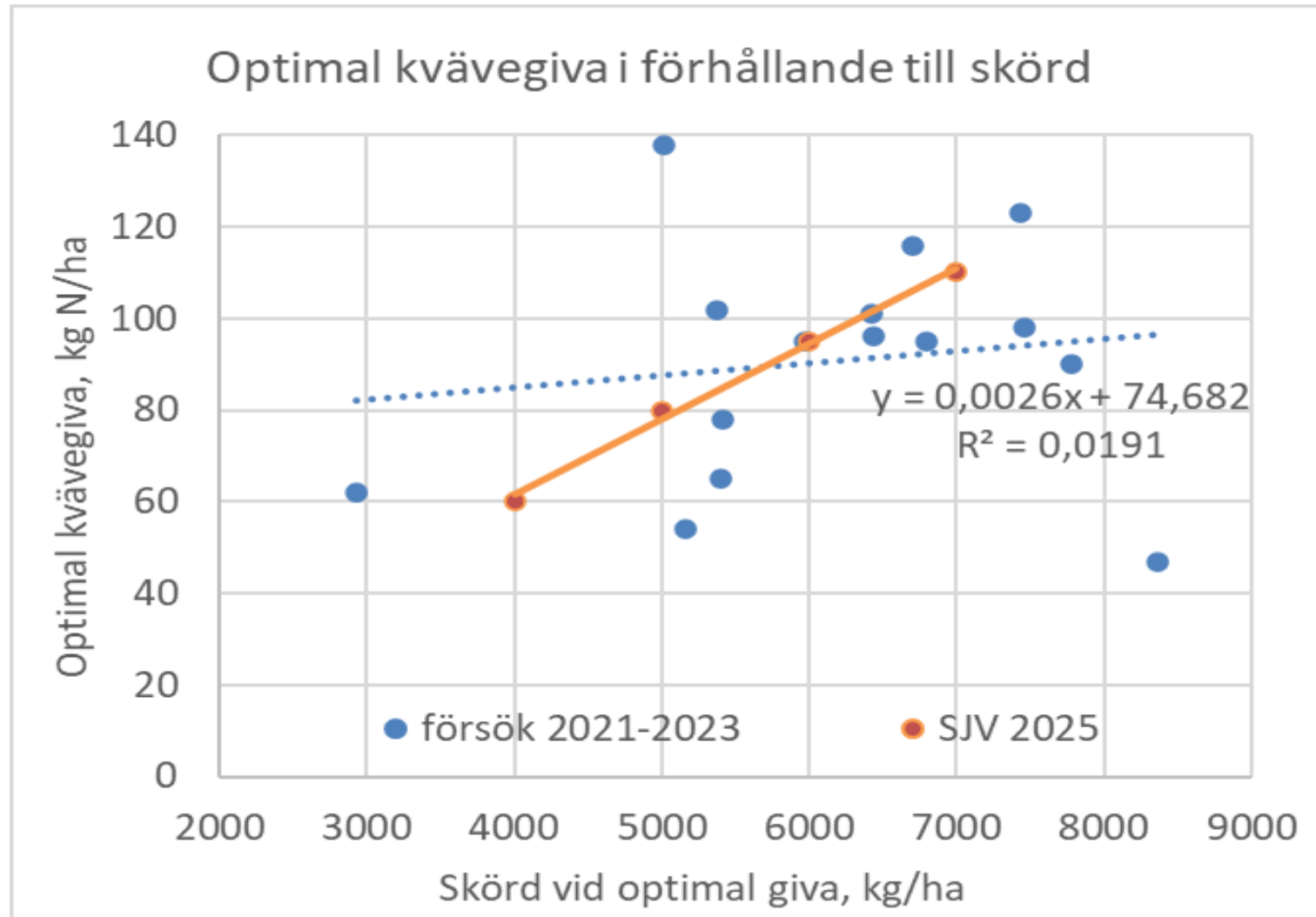
Optimal kvävegiva till havre, L3-2317, 2021-2023, 15 försök

Optimal kvävegiva beroende på skörd

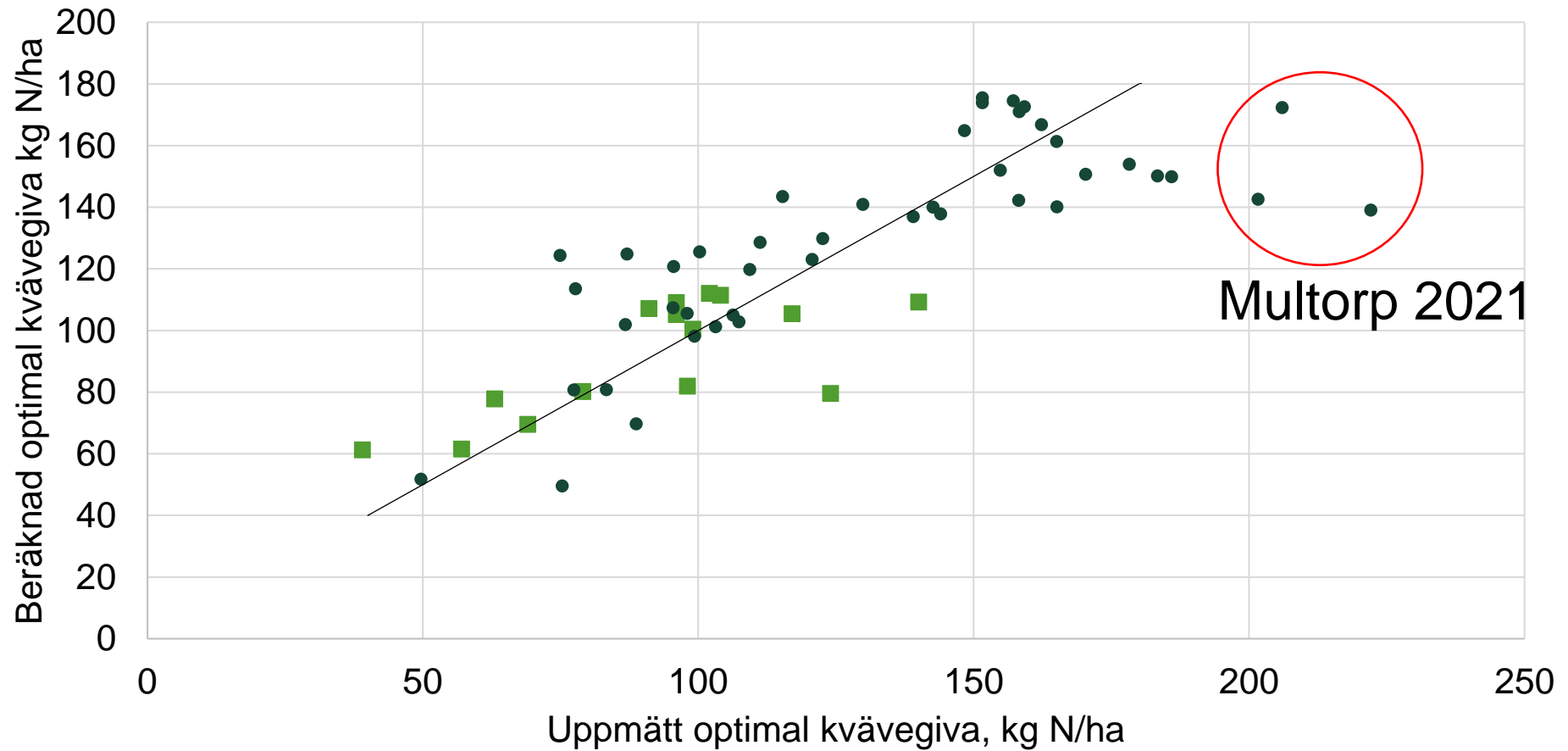
Optimal kvävegiva i förhållande till skörd, 15 försök 2021-2023.

Jordbruksverkets rekommendationer för havre är med som referens.

Optimal kvävegiva – samband med skörd och nollruta

Optimal kvävegiva = $78 + 1,6 * \text{skörd} - 1,2 * \text{N-skörd ogödslat}$

■ L3-2317 15 försök

● D3-2205 9 försök med 4 sorter

Kan vi mäta N-upptaget med en grödsensor?

- Alla försöken mättes med en handburen Yara Nsensor vid DC31-32 och DC 43-37.
- Grödan i D3-2305 klipptes i rutor ($2 \times 0,25 \text{ m}^2$) med 4 olika N-nivåer (0-160 kg N/ha).
- N-innehållet analyserades och N-upptag per ha beräknades.

Kan N-upptaget i nollrutan under säsongen användas för att beräkna N-behovet?

- vilken tidpunkt är bäst?

- Vid DC31-32:

$$\text{OptN} = 93 + 11 \times \text{Skörd}_{\text{OptN}} \text{ (ton/ha)} - 1.7 \times \text{N-upptag}_{0\text{N}} \text{ (kg/ha)}$$

$R^2 = 0,70$

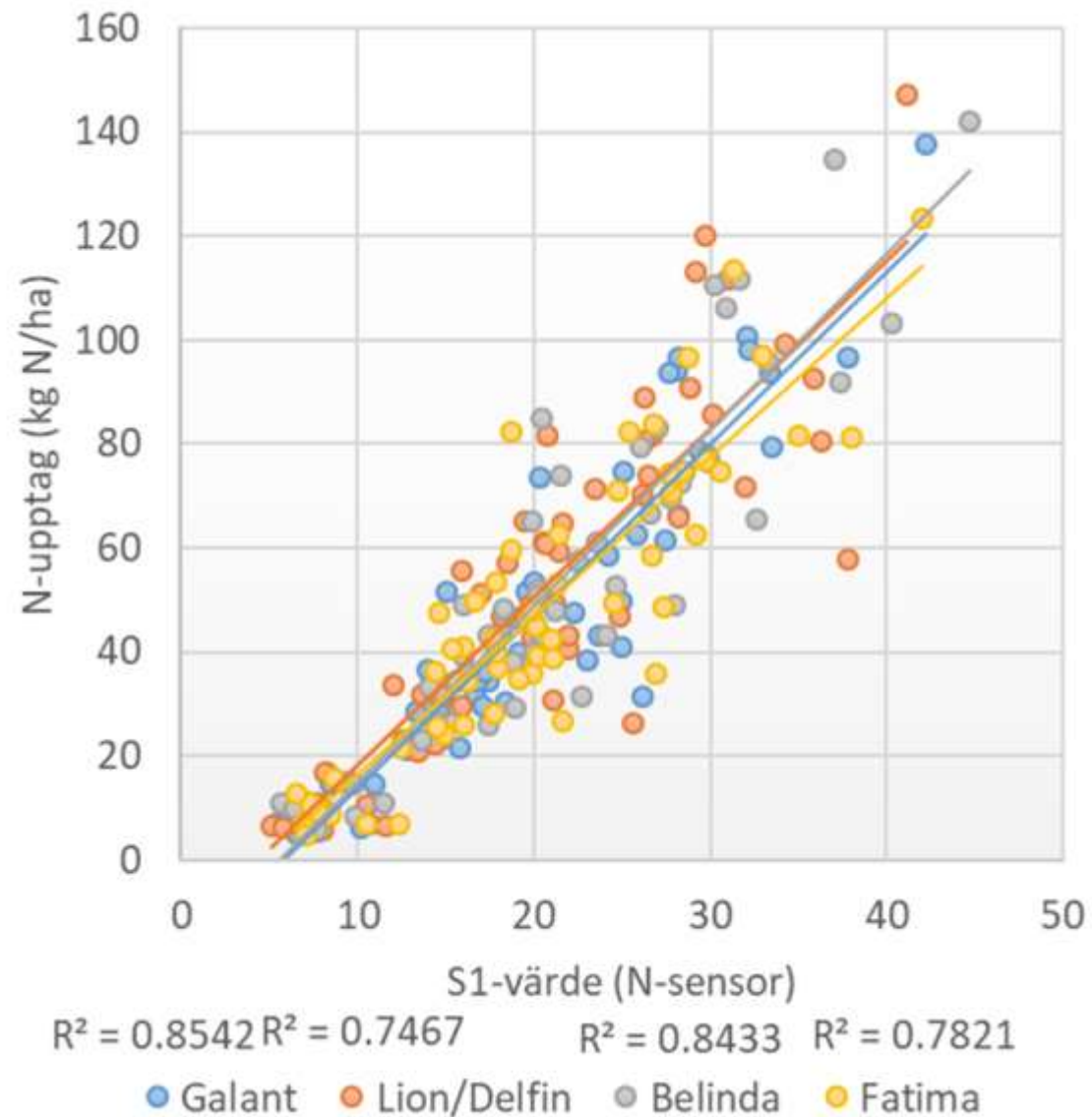
- Vid DC43-47:

$$\text{OptN} = 74 + 14 \times \text{Skörd}_{\text{OptN}} \text{ (ton/ha)} - 1.0 \times \text{N-upptag}_{0\text{N}} \text{ (kg/ha}^{-1}\text{)}$$

$R^2 = 0,86$

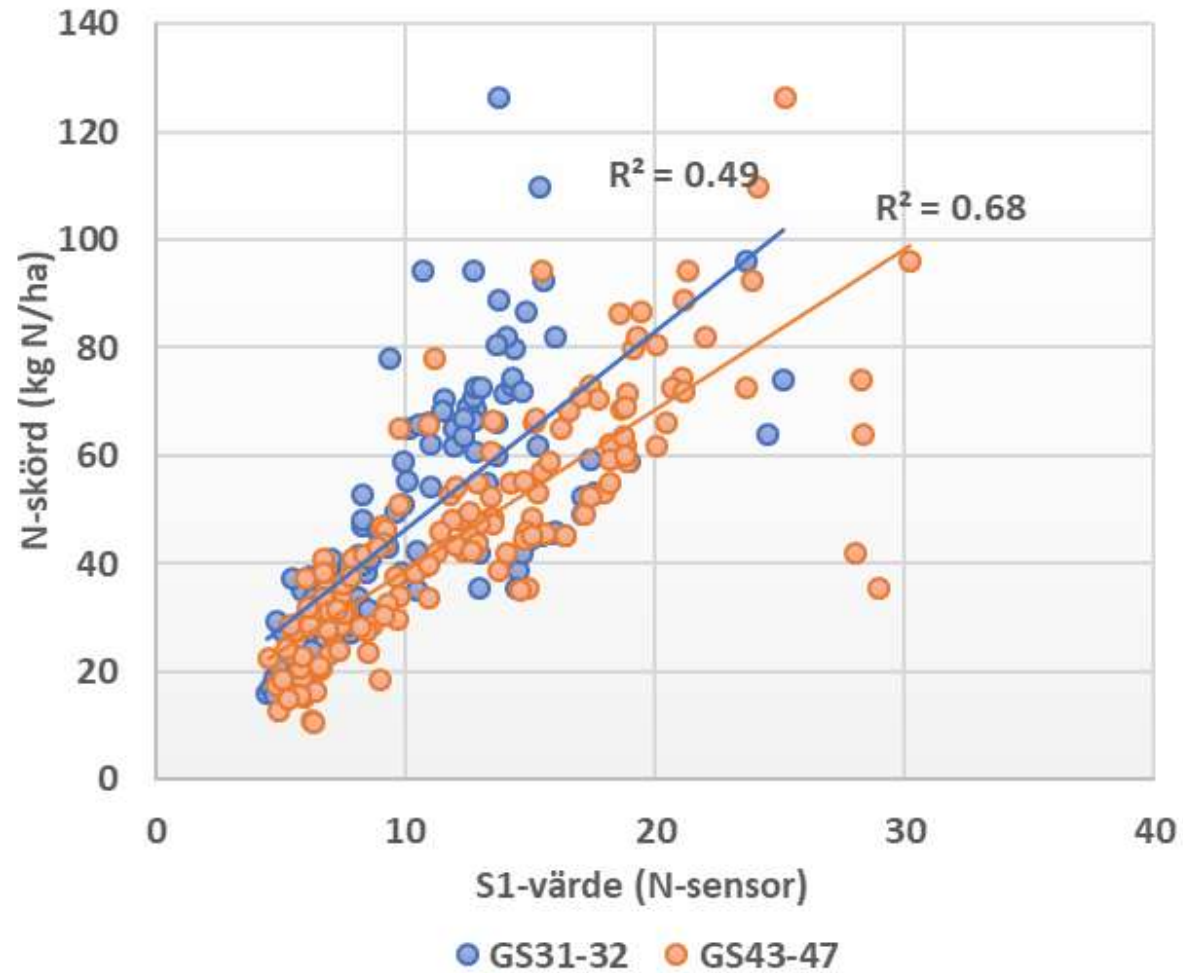
Bra korrelation mellan N-upptag och sensorvärde

- ingen skillnad mellan sorter

N-skörden i nollrutor korrelerade väl med sensor-värdet i DC43-47

- Vilket visade att mätning i nollrutor vid senare stadier var bäst för att uppskatta N-skörden (indirekt effekten av N-leveransen från marken)

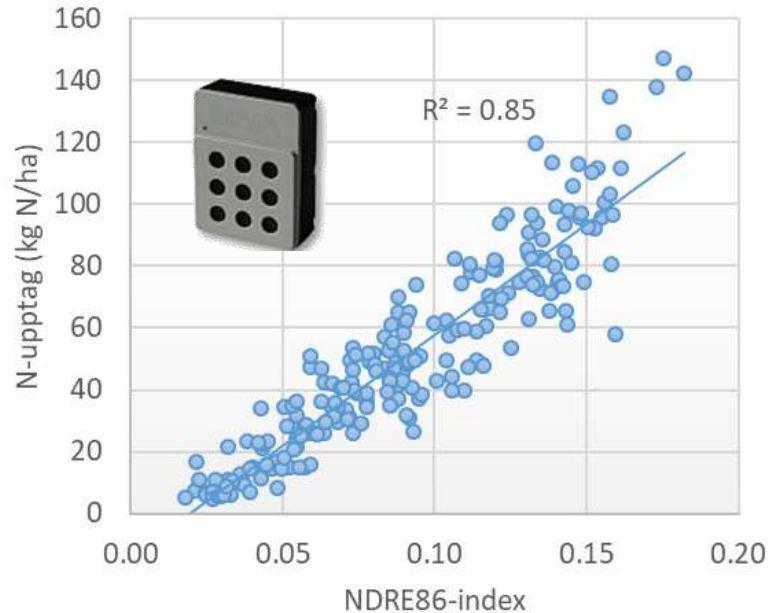

Mätning med andra sensorer i D3-2305 i samband med grödklippning i DC 31 och 45

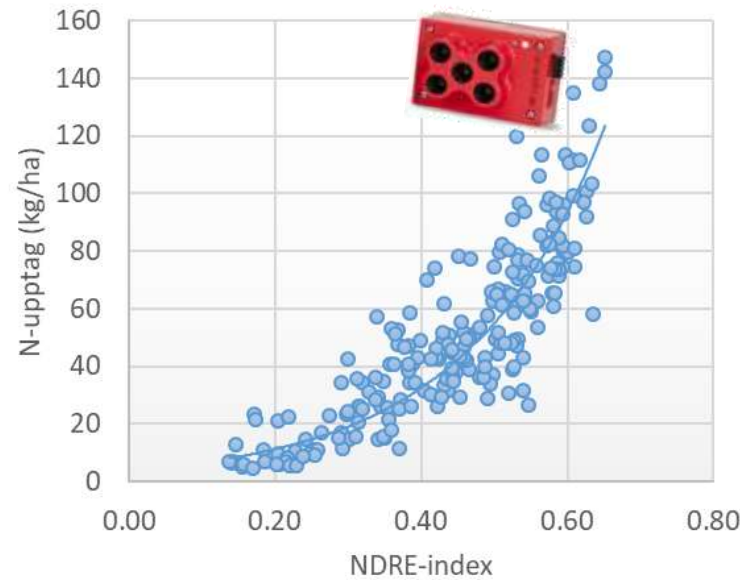
Drönar sensorer: MAIA

Maia2020-2022

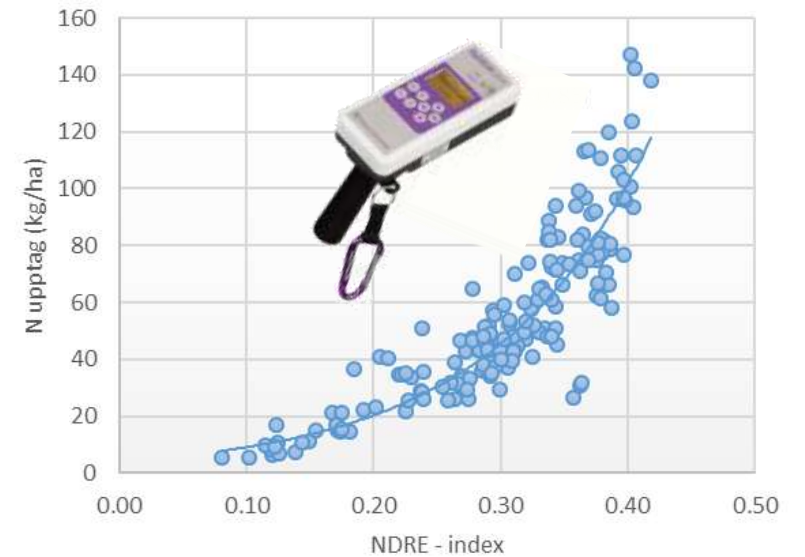
Micasense Rededge

Micasense Rededge 2020-2023

Handburen sensor: RapidSCAN

RapidScan 2021-2022

Årsvis korsvalidering:

medelfel:

Leave-one-year-out cross validation:

	NDRE	ChII		
	R ²	RMSECV (kg/ha)	R ²	RMSECV (kg/ha)
Maia 2020-2023	0.85	12	0.85	12
Micasense Rededge 2020-2023	0.73	16	0.80	16
RapidScan 2021-2022	0.78	14	0.77	15

Finansierat av VGR (Västra götalandregionen)
Lena Engström och Mats Söderström

Slutsatser

- Effekten av tidpunkt för andra giva var inte sortberoende.
- Sen gödsling tenderade att öka proteinhalten och minska fetthalten, men sortvalet var viktigare för kvaliteten
- Gödsling fram till vippgång kan ske utan nämnvärt skördebortfall.
- Senare sensormätningar ger säkrare gödslingsprognos.

Tack till
finansiärer och
försöksutförare!

SCIENCE AND
EDUCATION
FOR
SUSTAINABLE
LIFE

